

ҚАЗАҚСТАН ҒАЛЫМДАРЫНЫҢ БИБЛИОГРАФИЯСЫ

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІК ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА

НАМАЗАЛЫ ОМАШҰЛЫ

АЛМАТЫ

Oswald

**ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ
МЕМЛЕКЕТТІК ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

ҒЫЛЫМИ КІТАПХАНА

**Қазақстан ғылымдарының
биобиблиографиясына
материалдар**

**НАМАЗАЛЫ
ОМАШҰЛЫ**

**Алматы
2000**

Жауапты редактор:

**экономика ғылымдарының докторы,
профессор Жатқанбаев Е.Б.**

Құрастырушылар:

**Жақып Б., Годунина Л.В.
Кенжегулова Н.**

Намазалы Омашұлы: Биобиблиографиялық көрсеткіш /Құраст.: Л.В. Годунина, Б.Жақып, Н. Кенжегулова. – Алматы: Қазақ университеті, 2000. – 75 бет.

**КАЗАХСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
имени аль-ФАРАБИ**

НАУЧНАЯ БИБЛИОТЕКА

**Материалы к биобиблиографии ученых
Казахстана**

**ОМАСHEB
НАМАЗАЛЫ
ОМАСHEВИЧ**

**АЛМАТЫ
2000**

Ответственный редактор:

**доктор экономических наук,
профессор Е.Б. Жатканбаев**

Составители:

**Годунина Л.В., Жакып Б.,
Кенжегулова Н.**

Омашев Намазалы Омашевич: Биобиблиографический указатель /Сост.: Л.В. Годунина, Б.Жакып, Н.Кенжегулова Алматы: Қазақ университеті, 2000. – 75 с.

ОҚЫРМАНДАРҒА

Қазақстан ғалымдарының биобиблиографиясы сериясының жалғасы болып табылатын бұл көрсеткіш филология ғылымдарының докторы, профессор, ЮНЕСКО-ның Қазақстан мен Орталық Азиядағы профессоры Намазалы Омашұлына арналған.

Биобиблиографияға ғалымның өмірі мен шығармашылық қызметін сипаттайтын мәліметтер, оның еңбектері мен ол туралы жазылған дүниелер енгізілді.

Көрсеткіш материалдары хронологиялық тәртіппен орналасқан.

К ЧИТАТЕЛЯМ

Предлагаемый указатель — продолжение серии биобиблиографий ученых Казахстана — посвящен доктору филологических наук, профессору, профессору ЮНЕСКО в Казахстане и Центральной Азии Намазалы Омашевичу Омашеву.

Биобиблиография включает материалы, характеризующие жизнь и творческую деятельность ученого, перечень его публикаций и материалы о нем. Они в указателе расположены в хронологическом порядке.

**Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік
ұлттық университеті журналистика
факультетінің деканы, ЮНЕСКО-ның
Қазақстан мен Орталық Азиядағы
профессоры, филология ғылымдарының
докторы, профессор
ОМАСHEB НАМАЗАЛЫ
ОМАСHҰЛЫНЫҢ
ҒЫЛЫМИ-ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ, ПЕДАГОГИКАЛЫҚ
ҚЫЗМЕТІ ТУРАЛЫ ҚЫСҚАША ОЧЕРК**

Омашев Намазалы Омашұлы 1950 жылы 19 қаңтарда Жамбыл облысы Меркі ауданының Ойтал ауылында туған. 1967 жылы орта мектеп-ті бітіреді. 1969 жылы Қазақ мемлекеттік ұлт-тық университетінің журналистика факультеті-не оқуға түсіп, 1974 жылы университетті "жур-налистика" мамандығы бойынша тәмамдайды.

Намазалы Омашұлы өз еңбек жолын Қазақ радиосында бастады. Республиканың орталық радиосында жүріп, көптеген мазмұнды хабарлар мен қызықты репортаждар әзірлеп, эфирден өткізді. Өзінің зеректігімен көзге түскен жас ма-ман университеттің журналистика факультетіне 1977 жылы оқытушылық қызметке шақырылды. Жаңа жұмыста да іскерлігін, белсенділігін және біліктілігін көрсетті. Өз дәрістерін тәжірибе мен

теорияны ұштастыра жүргізіп, студенттер мен ұжым алдында үлкен беделге ие болды. Ол жоғары мектеп оқытушысына тән барлық баспалдақтардан өтті. 1977-1979 ж.ж. ассистент, 1979-1986 ж.ж. аға оқытушы, 1986-1992 ж.ж. доцент, 1993 жылдан бастап профессор қызметтерін атқарды. Намазалы Омашұлы 1984 жылы Мәскеу қаласында Одаққа өйгілі журналистика теоретиктерінің алдында "Фельетон радиожурналистика жанры ретінде" атты тақырыпта кандидаттық диссертациясын, ал 1992 жылы "Қазақ радиохабары: қалыптасу және даму проблемалары" деген тақырыпта докторлық диссертациясын табысты қорғады. Ол 1993 жылдан бастап радиожурналистика кафедрасының меңгерушісі, 1995 жылдан бері ЮНЕСКО профессоры және журналистика факультетінің деканы. 1996 жылдан қазіргі кезге дейін ЮНЕСКО-ның Қазақстан мен Орталық Азиядағы бұқаралық құрал-дар және журналистика кафедрасының меңгерушісі қызметтерін де қоса атқарып келеді.

Намазалы Омашұлы – ең алдымен республикаға танымал журналист. Оның журналистік қаламынан туған шығармаларынан өтіп жатқан өмірдің бедер, белестерін, сурет, көріністерін көргендей күй кешеміз. Өткен уақыттың қайырылыстарына автормен бірге қайта оралғандай боламыз. Бұған дәлел – Намазалы Омашұлы-

ның 70-ші жылдардың екінші жартысында жазған очерктері. Очерк жазу — екiнiң бiрiнiң қолынан келе бермейдi. Кеңестiк кезеңде очерк жазып, жариялау-тек батыл да ойлы, тiлi шұрайлы қаламгерлердiң еншiсi болатын. Очеркпен көрiнген автор - өзiнiң бiлiктi журналист екендiгiн сөзсiз дәлелдейтiн. Намазалы Омашұлы кезiнде осы жанрда өзiнiң очеркiстiк қалам қарымын байқатқан екен. Әсiресе қаламгердiң очерктi бастаудағы нәзiк лиризмге баратындығы, шығарма шырайын енгiзетiн астатөк сезiм образы жанға шуақ шашады.

”Ақ түн. Ақын көсiле жырға қосатын суреттей аппақ кеш. Көгiлдiр әлем күмiс жұлдызша тағынған, жарық нұр сеуiп тұр.

Көңiл жұлдыздары да сондай. Сенiң жүзiңнен де шуақты қуаныш нұры еседi ғой, мен де шексiз елжiреп шаттанып тұрмын. Тындашы, құрбым, менiң жұдырықтай жүрегiм кеудеме сыймай, лүпiлдеп барады. Көкiрекке сусып жылы нұр құйылатын төрiздi... ” немесе.

” Фасырды куө еткен сары сiңiр сексеуiлi мен өздiгiнен шiрiп, құлап түскен дүзгенi де ұзақ мезгiлдiң айғағындай. Бұл өңiрдiң мiнезi де өзге жердiң табиғатына ұқсамайды. Кейде дүние көшiп жатса да, сабырлы қалпынан бiр аумайтын салиқалы, мiнезi ауыр жанның табиғатына келедi. Өршiп соғатын дауылы бiр көтерiлмесiн, көтерiлсе дүние қара түнекке оранып, қиыр-

шық тас пен құм жауады да тұрады. Екіленіп көтерілген жел аптаға жуық басылмай, қойнаудың бейберекетін алады. Ақыры адуыны қайтқан жандай біртіндеп барып басылар еді.

Осыдан кейін дүние шайдай ашылып, өңірдің жүзі өзгеріп сала береді. Жайма-шуақ мәзіре жай қалпы қайта орнап, қойшы-қолаң, жан-жануар жадырап шыға келетін. Құм мінезі осындай. ”

Адам мен табиғат арасындағы ұқсастық, егіздік, психологиялық параллелизм тәсілімен өдемі өріледі. Мұндай тебіреністер мен толғаныстар Н.Омашев очерктерінен мол кездеседі. Очерк кейіпкерлері сан алуан кәсіп иелері: қарапайым еңбек адамдары, өнер тарландары, сөз зергерлері, темір тұлпар тізгінін ұстағандар, т.б.

Қоғам қайраткері Әшімбек Бектасов, өнші Бибігүл Төлегенова, майдангер-қаламгерлер Ғазиз Әбішев, Әзілхан Нұршайықов, Қасым Шөріпов, т.б. елге танымал есімдер туралы тың деректерге көз қанығады.

Журналист Намазалы Омашевтің тағы бір шоғыр туындылары фельетон жанрында жазылған. ”Май шелпек”, ”Сүйкеп жатыр”, ”Түрлі-түрлі жегіш бар”, ”Сен салар да мен мен салар”, ”Сауда сақал сипағанша” сияқты фельетондары тақырыбынан көрініп тұрғандай қоғамдағы келеңсіз жайттарды, кемшін тұстарды сынап-мінеуге бағытталған. Еріксіз езу тартқызатын,

күлкі тудыратын сөз тіркестері, тұтас юморлық эпизодтар, күлкілі диалогтар, ұйқасқа құрылған жеңіл әзіл-қалжыңдар шығарма иесінің сатириктік қырын айқындай түседі.

Намазалы Омашұлы – журналистиканың танымал теоретигі, өз саласының білгір маманы, оны дамытуға зор үлес қосқан ғалым. Бұл ретте Намазалы Омашұлының 200-ден астам ғылыми, публицистиканың мақалалар, оншақты кітап жазғандығын айтсақ та жеткілікті. Соның ішінде салмақты еңбектерін атап айтқан ләзім: Радиожурналистиканың жанрлары мен формалары.- Алматы, 1978; Радиофельетонның қалыптасуы және даму тенденциялары.- Алматы, 1981; Радиожурналистика негіздері: оқу құралы.- Алматы, 1983; Буржуазиялық журналистиканың теориясы мен тәжірибесіне сын: оқу құралы.- Алматы, 1986; Толқындағы "тотияйын": монография.- Алматы: Қазақстан, 1988; В борьбе с негативными..: монография.- Алматы: Рауан, 1990; Қазақ радиожурналистикасы: тарихы, тәжірибесі, теориясы.- Алматы: Қазақ университеті, 1992; Радиожурналистика: оқу құралы.- Алматы, 1995; Жол үстінде – журналист : жол сапар, тарихи тұлғалар және журналистика жайлы очерктер.- Алматы: Атамұра, 1999; Белестер: очерктер, фельетондар, портреттер, мақалалар,

рецензиялар.- Алматы: Қазақ университеті, 1999.

Намазалы Омашұлының "Толқындағы "тотияйын" монографиясы - ғалымның іргелі ғылыми ізденістерінің бірі. Автор Қазақ радиосында фельетон жанрының қалыптасуы мен дамуы жолдарына ой жүгіртеді. Алғашқы хабарлардағы сын-сықаққа тоқталады, микрофондық материалдардан қоғам кемшілігін сын тезіне алатын хабарларды екшеп шығарып, талдау объектісіне айналдырады. Жалпы, Қазақ радиосында сатиралық хабарлар 50-ші жылдардың екінші жартысына қарай пайда болғанын ғылыми дәйектейді. Белгілі қаламгерлер: А. Тоқмағанбетов, С. Шаймерденов, А. Шамкенов, Ш. Смаханұлы, Ғ. Жұмабаев, Т. Исмайыловтың фельетондары талдана отырып, жанрдың тууы туралы сөз болады. Радиофельетонның жанрлық өзгешеліктері айқындалады, оның синтетикалық табиғаты дәлелденеді, басқа радиожурналистика жанрларымен салыстырылады, тілдік-стильдік, сюжеттік-композициялық, мазмұндық-пішіндік өзгешеліктері сараланады.

"Қазақ радиожурналистикасы: тарихы, төжірібесі, теориясы" атты оқу құралы – 1917-1941 жылдар аралығындағы қазақ радиожурналистикасының нақтылы тарихын, жинақтаған төжірібесін, қалыптасқан

теориясын сөз ететін көлемді зерттеу еңбек. Қазақстандағы алғашқы радиостанцияның Александр Фортында 1912 жылдан бастап жұмыс істейтіндігін архив материалдарын мысалға ала отырып дәлелдейді. Қазан төңкерісінен кейін қазақ жерінде Орда, Қостанай, Орынбор, Павлодар қабылдаушы радиостанциялары мен Гурьев, Есіл, Орал, Ақтөбе, Семей қуаты аз таратушы радиостанцияларының жұмысқа кіріскендігіне тоқталады. Олардың садық, сапалық өсуі, қуаты, хабар тарата бастаған уақыты мұрағаттан алынған кескіндемелік мәліметтер арқылы көрсетіледі.

1919-20 жылдары Қырғыз (Қазақ) өлкесін жөніндегі әскери-революциялық Кеңестің төрағасы болған С.С. Пестковскиймен бірге Ахмет Байтұрсынов Ленинмен жүздесіп, граммафондар мен пластинкаларды қазақ тілінде таратудың ұйытқысы болғандығы туралы тың деректер келтіреді. Әсіресе, қоғамдық-саяси хабарлар, музыкалық хабарлар, әдеби-драмалық хабарлар, балалар мен жастар хабарлары, сыни хабарлар құрылымдық тұрғыдан негізделіп, жан-жақты талданады. Сондай-ақ зерттеушінің радиохабарының табиғаты, радиогазет, радиомитинг, радиоүндесу, радиожиналыс, радиокенес,

радиохабарлама, радиорепортаж, радиоинтервью, радиоочерк, радиоөңгімелесу, радиопельетон туралы теориялық тұжырымдары болашақтағы көптеген жас ғалымдардың ізденістеріне бастау, негіз бола алады. Ғалым өлі белгісіз архив құжаттарын, арнаулы өдебиеттер мен өр жылдарда шыққан мерзімді басылымдар жарияланымдарын, ұнтаспадағы хабарлар түпнұсқаларын негізге ала отырып, Қазақ радиожурналистикасының даму тарихын, алғашқы ширек ғасырлық тәжірибесін, қазақ радиохабарларының жанрлық, пішіндік өзгешеліктерін жан-жақты ашып көрсете білген.

”Жол үстінде - журналист” кітабында - қазақ журналистикасының бүгінгі таңдағы хал-ахуалы туралы сөз қозғайды. Шетел журналистикасындағы кейбір жайттар біздің бұқаралық ақпарат құралдарындағы іс-тәжірибемен салыстырылады, кадрлар даярлаудағы міндеттер сараланады. Бұл еңбектегі үлкен олжа — шетел журналистикасынан алған сабақтар. Бұрын бір ғана радиожурналистика мәселелерін сөз ететін ғалым-зерттеуші қанатын кеңге жаяды, көрер көкжиегі, барар жағалауы да ұлғая түседі. Намазалы Омашұлын АҚШ-тың газет индустриясынан, телерадиоалыптарынан үйренерлік жақсы нышандар толғантады. Қазақстан мен Орта Азиядағы журналистік

білім берудің алар асулары ойлантады. Қазақ журналистикасының ұлттық бояуының қанық болуы керектігі журналист даярлаудағы замана қойған талаптардың іске асу барысы, бүгінгі журналистиканың жаңа стилі, жарқын бет-өлпеті, ақпарат агенттіктерінің, газет-журналдардың, телекомпаниялардың тарихынан бастап болашаққа бет алысы тереңнен қозғалады. Оның ғылыми ой-пікірінің жаңа қайнар көздері ашылады.

”Белестер” атты кітабы – Намазалы Омашұлының шығармашылық даралығын көрсететін, 25 жылдық қаламгерлік қарымының ұшқындарын аңғартатын салиқалы еңбек. Очерктері мен фельетондарын былай қойғанда, осы кітапқа енген ғылыми мақалалардың өзі алуан түрлі ойжиекке жетелейді. Н. Омашевтың ғылыми ойларының темірқазығы – ”Білікті журналист мамандарын өзірлеу үшін не істеу керек?”- деген сауал төңірегіне топтасады. Радиожурналист ескеретін жайттар, эфир мен экран сатирасының ертеңі, ”Ақпараттық қоғам” орнату жолындағы шетелдік тәжірибенің берері, журналистер даярлауда атқарылып жатқан іс-шаралар – осылардың бәрі профессор санасынан сәуле болып тарайды. Мұхаммед Хайдар Дулати бабамыздың 500 жылдық мерейтойына қатысты жазылған мақаланың ұлағаты мол. Құдайберген Жұбанов, Мұхтар

Әуезов шығармашылығының бұрын беймәлім болып келген журналистік, публицистік қырлары туралы зерттеулері өз алдына бір төбе. Ал З. Қабдолов, Т. Көкішев, М. Барманқұлов сияқты өріптес аға буын ғалымдар туралы портреттер – жастар үшін өнеге мектебі. Академик З. Ахметов, қоғам қайраткері М. Есенөліев, профессор М. Серғалиев кітаптары, "Абай" энциклопедиясы туралы рецензияларының тағылымдық мәні зор.

Намазалы Омашұлы жазған ғылыми, оқулық кітаптар – жас журналистердің пайдаланатын негізгі әдебиеттеріне айналды. Жоғарыда аталған еңбектер - қазақ әдебиеттану және журналистика, публицистика ғылымдарына қосылған үлкен үлес. Ол – "10.01.10 журналистика" мамандығы бойынша еліміздегі екі профессордың бірі.

Профессор Н. Омашұлының ғылыми-зерттеу еңбектері 20-дан астам халықаралық, республикалық ғылыми-теориялық конференцияларда сыннан өтті. Мәселен, Алматыда, Мәскеуде, Лас-Вегас (АҚШ), Монреал (Канада), Париж (Франция), Астанада, Таразда өткен конференцияларда жасаған баяндамалары лайықты бағасын алды.

Профессор Н. Омашұлы 1997 жылдан қазірге дейін "ҚазМУ хабаршысы" (журналистика сериясы) журналының ғылыми редакторы

ретінде көптеген жас ғалымдарға бағыт-бағдар беріп, жөн сілтеді. Оның жетекшілігімен Р. Бегімтаева, Т. Көпбаев, Н. Шыңғысова, Б. Белғара сияқты жастар кандидаттық диссертацияларын қорғады.

Әр жылдардағы ғылыми, шығармашылық үздік еңбектері үшін Н. Омашұлы "Білім және еңбек" журналы сыйлығының (1981), Қазақстан журналистер Одағы сыйлығының (1989) лауреаты атанды.

Қазіргі кезде Намазалы Омашұлы Қазақстан журналистикасының өсіп-өркендеуі мен алға дамуының ұйытқысы болып жүр. Олай дейтін себебіміз – профессор Н.О. Омашев 1995 жылдан өмбебап журналистер даярлайтын бірден-бір журналистика факультетінің деканы. Бұл күнде өл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің журналистика факультеті – республикадағы журналистік білім беру жүйесінің ғылыми әдістемелік орталығы. Өз тарихын 1934 жылдан бастайтын факультетте Ү. Балқашев, Ф. Жеребятъев, Қ. Бекхожин, Т. Амандосов, М. Дмитриевский, Т. Қожакеев, В. Козьменко, М. Барманқұлов, С. Қозыбаев, Ю. Крикунов сияқты аға буын өкілдері басқарған тұстағы қалыптасқан дәстүрді жалғастырумен қатар, заман талабына сай жаңашылдықтың жарқын іздері байқалса, бұл істе ұжым басшысының

еңбегі зор. Декан Н. Омашұлы өзін іскер басшы, білікті ұйымдастырушы, жаңалық жаршысы ретінде көрсетіп келеді. Мәселен, бұқаралық ақпарат құралдарына қандай журналистер қажет екендігі ескеріле отырып, оқу бағдарламалары түгелдей жаңартылды. Бұрынғы ескірген пәндердің орнына "Журналистика және менеджмент", "Журналистика және халықаралық қатынастар", "Газет маркетингі", "Мерзімді баспасөз дизайны", "Баспасөздегі компьютерлік технология", "Публицистика және саясат", "Ғылыми-танымдық журналистика", "Тележурналистиканың теориясы мен методикасы", "Радиожурналистиканың теориясы мен методикасы", "БАҚ заңдылық мәселелері", "Журналистика және әдебиет", "Публицистика өнері", "Мерзімді баспасөздің, ақпарат агенттіктерінің теориясы мен методикасы", "Паблик рилейшинз" т.б. күн талабына сай жаңа пәндер бойынша дәрістер оқытыла бастады. Үш мамандық бойынша мамандар даярлау қолға алынды. Олар: 0210 – журналистика, 0211 – халықаралық журналистика, 0616 – баспа ісі редакциялау мамандықтары.

Факультеттегі оқу жүйесі – рейтингтік жүйеге біржолата көшіп, "бакалавр" және "магистр" атты екі сатылы мамандар даярлау түпкілікті

жолға қойылды. Бірнеше түлектер "журналистика магистрі" мәртебелі мамандығын иеленді. Журналистика мамандығы бойынша аспирантура мен докторантурада ғылыми зерттеумен айналысуға толық мүмкіндік бар. Қазіргі заманға сай оқу жүйесі қалыптасты. Журналистика кәсібі ақылы түрде оқылатын мамандақтардың алдыңғы легінде. Бұл істерде де декан Н. Омашұлының ұйымдастырушылық қабілеті айқын байқалады.

Халықаралық байланыс жөнінен журналистика факультеті университетте алдымен аталады. АҚШ, Филиппин, Канада, Франция, Польша, Ресей, Қытай, Корея, Германия, т.б. шет елдердің журналистік білім беру жүйелерімен халықаралық байланыс орнатылды. Н. Омашұлының өзі екі мәрте АҚШ-тың Оклахома Мемлекеттік университетіне, сондай-ақ Парижде (Франция) және Монреалда (Канада) өткен ЮНЕСКО-ның халықаралық конференцияларына барып қайтты. Ол 1995 жылдан ЮНЕСКО профессоры, 1996 жылдан бері халықаралық ЮНЕСКО ұйымының Орталық Азия мен Қазақстандағы журналистика және коммуникация жөніндегі кафедрасына басшылық жасайды. Бұл кафедрада оқытушылар мен студенттер әлемдік деңгейдегі телеарналар хабарларын, Интернет байланысын пайдалана

отырып журналистік зерттеулер мен талдаулар жүргізумен айналысады.

1997 жылы 17 маусымда ҚР ЖАК-ының бұйрығымен "10.01.10 - журналистика" мамандығы бойынша Орталық Азия мен Қазақстандағы тұңғыш диссертациялық Кеңес ашылды. Бұл Кеңестің ашылуына профессор Н. Омашұлы көп еңбек сіңірді. Қазір ол төрағалық ететін диссертациялық Кеңесте 20 шақты жас ғалым кандидаттық диссертация қорғап, ғылыми аренаға жолдама алды. Республикаға танымал Ш.Р. Елеуенов, К.С. Смайылов, З. Серікқали, С. Әбдірайымов, М. Құл-Мұхаммед, Н. Оразбеков, Ж. Нұсқабаев, Н. Жүсіп, Ж. Кенжалин сияқты қаламгер-журналистер дәріс беруге тартылды. Білімді де білікті, талапшыл да талантты жас ғалымдардың жаңа толқыны өсіп келеді.

Факультетте біртұтас шығармашылық атмосфера қалыптасты. "Сана" радиохабары, "Сана" телехабары, "Журналист" оқу-тәжірибе газеті — жас журналистердің шын мәнінде тәжірибелік мектебіне айналды. Бүгінгі күн талабына сәйкес телестудия, радиостудия, фотостудия, "Интернет" жүйесіне қосылған компьютерлік класс, мамандандырылған оқу залы жұмыс істейді. "ҚазМУ хабаршысының" журналистика сериясы тұрақты шыға бастады. Осы аталған, атқарылып жатқан игі істердің

США. Также на международных конференциях ЮНЕСКО в Париже (Франция) и Монреаль (Канада).

Более двух лет назад, 17 июля 1997 года, на факультете журналистики открылся первый Ученый Совет, которому нет аналогов в Центральной Азии и Казахстане. В создании Совета решающую роль сыграл авторитет и научная школа профессора Н. Омашулы. В Совете, руководимом им, уже защитили кандидатские диссертации около 20 молодых ученых, получившие путевки в большую науку. На факультете читают лекции известные в Республике журналисты и ученые: Ш. Елеукенов, К. Смаилов, З. Сериккали, С. Абдраимов, М. Кул-Мухаммед, Н. Оразбеков, Ж. Нускабаев, Н. Жусип, Ж. Кенжалин и другие. Растет новое поколение образованных, требовательных и талантливых молодых ученых.

На факультете сформировалась единая творческая атмосфера. Радиопередачи и телепередачи "Сана", учебно-производственная газета "Журналист" превратилась для будущих журналистов-профессионалов в истинную школу практики. В настоящее время функционируют соответствующие требованиям сегодняшнего дня телестудия, радиостудия, фотостудия, компьютерный класс, включенный в систему "Интернет", работает специальный

читальный зал. Систематически издается научный журнал "Вестник КазГУ", серия журналистика. Понятно, что все начинания на факультете делаются при прямом содействии и руководстве компетентного руководителя, авторитетного ученого Намазалы Омашева.

Декан факультета журналистики, доктор филологических наук, профессор Намазалы Омашев встречает свой 50- летний юбилей и 25- летний юбилей научно-творческой и педагогической деятельности поистине с высокими достижениями.

Бауржан Жакып, заведующий кафедрой периодической печати, кандидат филологических наук, доцент.

Нарбинь Кенжегулова, старший преподаватель,
член Союза писателей Казахстана

Н. ОМАШҰЛЫНЫҢ ӨМІРІ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕНДЕРІ

Намазалы Омашұлы 1950 жылы 19 қаңтарда Жамбыл облысы Меркі ауданының Ойтал ауылында дүниеге келген.

1967 ж. Сұрат орта мектебін бітірді.

1969-1974 жж. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті журналистика факультетінің студенті.

1974-1977 жж. Қазақ радиосы насихат Бас редакциясының редакторы.

1975 ж. Қазақстан Журналистер Одағының мүшесі.

1977-1979 жж. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті телевизия және радиожурналистика кафедрасының ассистенті.

1979-1986 жж. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті телевизия және радиожурналистика кафедрасының аға оқытушысы.

1981 ж. "Білім және еңбек" журналы сыйлығының лауреаты.

1984 ж. МГУ-дің журналистика факультетінде "Фельетон радиожурналистика жанры ретінде" деген тақырыпта (10.01.10 – журналистика мамандығы бойынша) кандидаттық диссертация қорғады.

1986-1992 жж. Әл-фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті телевизия және радиожурналистика кафедрасының доценті.

1989 ж. Қазақстан Журналистер Одағы сыйлығының лауреаты.

1992 ж. "Қазақ радиобабы: қалыптасу және даму проблемалары" деген тақырыпта (10.01.10 – журналистика мамандығы бойынша) докторлық диссертация қорғады.

1993 ж. Қазақстан Республикасы Министрлер кабинеті жанындағы Жоғары аттестациялық комиссияның шешімімен журналистика мамандығы бойынша профессор ғылыми атағы берілді.

1993 жылдан қазіргі кезге дейін Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті радиожурналистика кафедрасының меңгерушісі.

1995 ж. ЮНЕСКО-ның профессоры.

1995 жылдан қазіргі кезге дейін Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университеті журналистика факультетінің деканы.

1995 жылдан қазіргі кезге дейін журналистика мамандығы бойынша республикалық методикалық кеңестің төрағасы.

1996 жылдан қазіргі кезге дейін ЮНЕСКО-ның Қазақстан мен Орталық Азиядағы бұқаралық

құралдар және журналистика кафедрасының меңгерушісі.

1997 жылдан қазіргі кезге дейін журналистика (шифр – 10.01.10) мамандығы бойынша ашылған республикадағы жалғыз диссертациялық кеңестің төрағасы.

1997 жылдан қазіргі кезге дейін ”ҚазМУ хабаршысы” журналистика сериясының ғылыми редакторы.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ ЖИЗНИ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Н.О. ОМАСHEВА

Намазалы Омашевич Омашев родился 19 января 1950 года в Меркенском районе (уч. Ойтал) Жамбылской области.

1967 г. Окончил Суратскую среднюю школу.

1969-1974 гг. Студент Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби

1974-1977 гг. Редактор Главной редакции пропаганды Казахского радио.

1975 г. Член Союза Журналистов Казахстана.

1977-1979 гг. Ассистент кафедры телевизионной и радиожурналистики Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

1979-1986 гг. Старший преподаватель кафедры телевизионной и радиожурналистики Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

1981 г. Лауреат премии журнала "Білім және еңбек"

1984 г. В МГУ на факультете журналистики защитил кандидатскую диссертацию на тему: "Фельетон как жанр радиожурналистики" (на примере Всесоюзного и Казахского радио. 10.01.10 - журналистика).

1986-1992 г. Доцент кафедры телевизионной и радиожурналистики Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

1989 г. Лауреат премии Союза Журналистов Казахстана.

1992 г. Защитил докторскую диссертацию на тему: "Казахское радиовещание: проблемы становления и развития" (10.01.10 - журналистика).

1993 г. Утвержден ВАК при кабинете Министров Республики Казахстан в ученном звании профессора по специальности журналистика.

С 1993 года по настоящее время заведующий кафедрой радиожурналистики Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

1995 г. Профессор ЮНЕСКО.

С 1995 года по настоящее время декан факультета журналистики Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби.

С 1995 года по настоящее время председатель республиканского методического совета по журналистике.

С 1996 года по настоящее время заведующий кафедрой ЮНЕСКО массовой коммуникации и

журналистики в Казахстане и Центральной Азии.

С 1997 года по настоящее время председатель единственного в республике диссертационного совета по журналистике (шифр 10.01.10).

С 1997 года по настоящее время научный редактор серии журналистика "Вестника КазГУ"

**Н. ОМАСҰЛЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ,
ПУБЛИЦИСТИКАЛЫҚ ЕҢБЕКТЕРІНІҢ
ХРОНОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШІ**

**ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ
НАУЧНЫХ, ПУБЛИЦИСТИЧЕСКИХ ТРУДОВ
Н.О. ОМАСHEVA**

1974

1. Ауылдың ардақтысы //Жанында жүр жақсы адам.- 1974.- 17 желтоқсан.
2. Ауылын көріп, азаматын таны //Жанында жүр жақсы адам.- 1974.- 1 қараша.
3. Әкенің ақ тілегі: очерк //Отан солдаты.- 1974.- 14 желтоқсан.
4. Қырдағыны шалған қырағы //Тыныштық күзетінде.- 1974.- 27 қазан.
5. Ұстаз: очерк //Жанында жүр жақсы адам.- 1974.- 19 қараша.

1975

6. Алтын жұлдызды ана: очерк //Жанында жүр жақсы адам.- 1975.- 11 ақпан.

7. Әке аманаты: очерк //Отан солдаты.- 1975.- 26 шілде.
8. Биіктік: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 25 көкек
9. Еңбек мерейі: очерк //Қазақ радиосы. 1975.- 15 қаңтар
10. Жарасымды жарқын істер: 2-ші өңгіме //Қазақ радиосы.- 1975.- 12 қараша
11. Жеген ауыз жесін: фельетон //Көреген.- 1975.- 23 наурыз.
12. Жорға мінген жігіт: фельетон //Көреген.- 1975.- 21 желтоқсан.
13. Жұлдызды жігіт: очерк //Қазақ радиосы. 1975.- 13 мамыр.
14. Жүйелі сөз жүрекке жол табады: 3-ші өңгіме //Қазақ радиосы.- 1975.- 13 қараша
15. Кемел шақ: очерк //Жанында жүр жақсы адам.- 1975.- 11 наурыз.
16. Киіз үй жайы ойлантады: 4-ші өңгіме //Қазақ радиосы.- 1975.- 20 қараша.
17. Көргені көп – көш бастар: өңгіме //Қазақ радиосы.- 1975.- 22 мамыр.
18. Көрпесін жатыр тұйықтап...: фельетон //Көреген.- 1975.- 21 желтоқсан.
19. Күтпеген кездесу: очерк //Тыныштық күзетінде.- 1975.- 6 шілде.
20. Қарудан қол босаса, қалам алды: композиция //Отан солдаты.- 1975.- 3 мамыр.

21. Май шелпек: фельетон //Көреген.- 1975.- 17 тамыз
22. Мұрагер: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 21 қазан.
23. Серпін //Қазақ радиосы.- 1975.- 29 қаңтар.
24. Соңғы соққы: композиция //Қазақ радиосы.- 1975.- 2 қыркүйек.
25. Сүйкеп жатыр: фельетон //Көреген.- 1975.- 23 қараша.
26. Тағылым: очерк //Жанында жүр жақсы адам.- 1975.- 8 көкек.
27. Тоқымашы қыз: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 11 маусым.
28. Уақыттан озған: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 26 ақпан.
29. Халық қалаулысы: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 8 тамыз.
30. Ырысты мекеннің ерендері: 1-ші өңгіме //Қазақ радиосы.- 1975.- 19 қазан.
31. Іскер жан: очерк //Қазақ радиосы.- 1975.- 26 желтоқсан.

1976

32. Ажалды жеңген азамат: очерк //Тыныштық күзетінде.- 1976.- 12 қыркүйек.
33. Азамат абыройы: очерк //Қазақ радиосы.- 1976.- 25 мамыр.

34. Азамат парызы: очерк //Қазақ радиосы.- 1976.- 9 қаңтар.
35. Арман асуы: очерк //Отан солдаты.- 1976.- 7 ақпан.
36. Асқынған ауру: фельетон //Көреген.- 1976.- 18 қаңтар.
37. Бос уақыт қоғамдық байлық: өңгіме //Қазақ радиосы.- 1976.- 12 қараша.
38. Естімеген елде көп: фельетон //Көреген.- 1976.- 26 қыркүйек.
39. Ет жегің келсе, есептеспе: фельетон //Көреген.- 1976.- 28 қараша.
40. Жарқын жолда: очерк //Қазақ радиосы.- 1976.- 17 наурыз.
41. Жеңешем жетсе егер. : фельетон //Көреген.- 1976.- 25 шілде.
42. Жолы болған жігіт: очерк //Тыныштық күзетінде.- 1976.- 11 көкек.
43. Жігіт жолы: очерк //Отан солдаты.- 1976.- 5 желтоқсан.
44. Жігіт жігері: очерк //Отан солдаты.- 1976.- 24 қаңтар.
45. Қанатың қатая берсін, қыраным: очерк //Отан солдаты.- 1976.- 4 қыркүйек.
46. Қауырсын қанат қатайса. : очерк //Отан солдаты.- 1976.- 3 көкек.
47. Қыран тұғыры қияда: очерк //Қазақ радиосы.- 1976.- 20 шілде.

48. Өмір мәні: очерк //Қазақ радиосы.- 1976.- 10 желтоқсан.
49. Төрлет, майым-мерекем! : Композиция //Қазақ радиосы.- 1976.- 1 мамыр.
50. Түрлі-түрлі жегіштер бар: фельетон //Көреген.- 1976.- 28 наурыз.
51. Шайқастарда шым болаттай шыныққан: композиция //Отан солдаты.- 1976.- 13 ақпан.
52. Шұқымаса жүре алмай ма? : фельетон //Көреген.- 1976.- 25 көкек.
53. Ізгі тілек бір арнаға тоғысқан: өңгіме //Қазақ радиосы.- 1976.- 20 тамыз.

1977

54. Ақиық: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 11 қазан.
55. Армысың, ай сәулелі арайлы жыл: композиция //Қазақ радиосы.- 1977.- 1 қаңтар.
56. Ауыл қызы: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 5 тамыз.
57. Берекелі баспахана: фельетон ///Көреген.- 1977.- 22 мамыр.
58. Бошалап кетіпті: фельетон //Көреген.- 1977.- 24 көкек.
59. Даланың жолы сан тарау: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 22 тамыз.
60. Жүрек жылуы: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 25 шілде.

61. Жігер отын жаныған: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 13 мамыр.
62. Кексе студент: фельетон //Көреген.- 1977.- 21 тамыз.
63. Қулар жарысы: фельетон //Көреген.- 1977.- 27 қараша.
64. Өскен өлке: өңгіме //Қазақ радиосы.- 1977.- 9 ақпан.
65. Сауда сақал сипағанша: фельетон //Көреген.- 1977.- 22 мамыр.
66. Сен салар да мен салар: фельетон //Көреген.- 1977.- 25 желтоқсан.
67. Тайдың мінгені білінбейді: фельетон //Көреген.- 1977.- 27 ақпан.
68. Төрткүлдің төбесінде: деректі қойылым //Қазақ радиосы.- 1977.- 4 наурыз.
69. Үнемі ізденіс үстінде: өңгіме //Қазақ радиосы.- 1977.- 12 көкек.
70. Шыршық атқан шымыр: очерк //Отан солдатты.- 1977.- 16 шілде.
71. Шындалу: очерк //Қазақ радиосы.- 1977.- 10 ақпан.

1978

72. Жарыстың жалынды жаршысы //Журналистика Қазақстана: ғылыми жинақ.- Алматы, 1978.- 84-90 б.

73. Радиожурналистиканың жанрлары мен формалары: методикалық құрал.- Алматы, 1978.- 16 б.

74. Ұстаздың ұлағатты ойлары //Қазақ университеті.- 1978.- 20 қазан.

1979

75. Алматыдан сөйлеп тұрмыз. //Социалистік Қазақстан.- 1979.- 19 мамыр.

76. Группа, творчество, толғанис //Қазақ университеті.- 1979.- 16 көкек.

77. Жауынгерсің от ішінде шыныққан //Қазақ университеті.- 1979.- 23 ақпан.

78. Радиоөңгімелесу //Проблемы журналистского мастерства.- Алматы, 1979.- 67-73 б.

1980

79. Ақ тілектер. Пәк тілектер. //Қазақ университеті.- 1980.- 1 қаңтар.

80. Радиохабар //Қазақ университеті.- 1980.- 18 қаңтар.

81. Сатира туралы салиқалы еңбек //Еңбек туы.- 1980.- 15 тамыз.

1981

82. Буржуазиялық журналистиканың желөк-пелігі //Білім және еңбек.- 1981.- N11.- 23 б.
83. Радиофельетонның қалыптасу және даму тенденциялары.- Алматы, 1981.- 18 б.
84. Радиохабардың акустикалық табиғаты //Білім және еңбек.- 1981.- N8.- 12 б.
85. Эфир мен экран сатирасының ертеңі //Білім және еңбек.- 1981.- N4.- 25 б.

1982

86. Жанр сырлары //Қазақ өдебиетінің мәселелері: ғылыми жинақ.- Алматы, 1982.- б.
87. О действности и боевитости радиопередач //Материалы межвуз. научно-теорет. конф. ученых г. Алма-Аты.- Алма-Ата, 1982.- С.153-154

1983

88. Радиожурналистика негіздері: оқу құралы.- Алматы, 1983.- 48 б.
89. Толқындағы "тотияын": эфир мен экрандағы сатира хақында //Қазақ өдебиеті.- 1983.- 2 қыркүйек.

1984

90. Жолдар - өмір арнасы: очерк //Қазақ радиосы.- 1984.- 12 көкек.
91. Журналист жазған кітап //Социалистік Қазақстан.- 1984.- 7 мамыр.
92. Фельетон радиожурналистиканың жанры ретінде: Кандидаттық диссертация.- М., 1984.- 160 б.

1985

93. Қайта құру және Қазақ радиосы //Ғылыми-теориялық конференцияның материалдары.- Алматы, 1985.- 21-22 б.
94. Мэрдок неге өсекке құмар? Немесе ақша билеген дүниедегі журналистика сиқы //Лениншіл жас.- 1985.- 15 мамыр.
95. Повысило доверие радиослушателей //Материалы Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1984 г.".- М., 1985.- С.48-50.
96. Фельетон как жанр журналистики //Тез. научно-теорет. конф., посвящ. 50-летию КазГУ. Гуманит. науки.- Алма-Ата, 1985.- С.21-22

1986

97. Буржуазиялық журналистиканың теориясы мен тәжірибесіне сын: оқу құралы. Алматы, 1986.- 48 б.
98. Өмірдің өз тілімен. //Проблематика, жанры и формы прессы Казахстана.- Алматы, 1986.- С.60-68
99. Вопросы действенности сатирических передач //Повышение эффективности и действенности СМИП: Материалы научно-теорет. конф. 9-10 дек. 1986 г.- Алма-Ата, 1986.- С.52-54.
100. Сатирические передачи Казахского радио и телевидения //Материалы Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1985 г.".- М., 1986.- С.37-39.

1987

101. Барға мәзір, жоққа қанағат демейік //Социалистік Қазақстан.- 10 маусым.
102. Уақыт тынысы сөзіле ме? //Пробл. эффективности и действенности прессы Казахстана.- Алматы, 1987.- 143-153 б.
103. Казрадио: поиск новых форм и методов действительности //Материалы Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1986 г.".- М., 1987.- С. 38-40.

1988

104. Толқындағы "тотияйын": Монография.- Алматы: Қазақстан, 1988.- 158 б.
105. Шетелдік журналистика //Лениншіл жас.- 1988.- 16 көкек.

1989

106. Капитал дүниесі: информация құралдарының шын сиқы //Қазақстан коммунисті.- 1989.- N12.- 84-88 б.
107. Өмірдің өзіндей. //Соц. Қазақстан.- 1989.- 20 шілде.
108. Таулік тынысы: Қазақ радиосының қызметі туралы //Соц. Қазақстан.- 1989.- 7 мамыр.
109. Поиски и решения общественно-политической программы Казахского радио //Материалы конф. "Сов. журналистика в 1988 г. Пробл. эффективности печати, телевидения, радио в условиях перестройки".- М., 1989.- С.52-53.

1990

110. Байыпты байлам, тиянақты тұжырым //Жұлдыз.- 1990.- N4.- 200-202 б.- Кітапқа

сын:М. Серғалиев Сөз сарасы.- Алматы, 1989.- 200 б.

111. Капитал өлеміндегі журналистика //Пресса Казахстана в структуре многонац. сов. журналистики.- Алма-Ата, 1990.- 24-33 б.

112. В борьбе с негативными. .: Монография.- Алма-Ата: Рауан, 1990.- 111 с.

1991

113. Алғашқы арналар //Қазақ радиосы.- 1991.- 7 мамыр.

114. Ахан атсалысқан іс //Қазақ радиосы.- 1991.- 10 шілде.

115. Әуелгі радиохабар төңерегінде //Қазақ әдебиеті.- 1991.- 3 мамыр.

1992

116. Ахандар ашқан арна //Жас алаш.- 1992.- 20 мамыр.

117. Қазақ радиожурналистикасы: тарихы, тәжірибесі, теориясы.- Алматы: Қазақ университеті, 1992.- 261 б.

118. Қазақстанның алғашқы агенттігі //Алмағайып өлемдегі түркі тілдес ақпарат құралдары.- Алматы, 1992.- 81-84 б.

119. Түркістан ақпараты: Ол қалай құрылды және оның даму соқпағы туралы //Алматы ақшамы.- 1992.- 6 мамыр, 7 мамыр.

120. Түркістан Республикасының ақпарат арнасы //Тюркоязычные средства информации в изменяющемся мире. 20-22 мая 1992 г.- Алматы, 1992.- 84-86 б.

121. Түркітілдестер тоғысады //Алматы ақшамы.- 1992.- 17 көкек

122. Первая радиопередача и дискуссия вокруг нее //Материалы научно-практ. конф. "Журналистика в 1991 г.".- М., 1992.- С. 65-66.

1993

123. Қазақ радиосы күні қай күн? //Жас алаш.- 1993.- 7 мамыр.

124. Өнер алды қызыл тіл //Жас алаш.- 1993.- 15 қаңтар.

125. Обращение к истории радиовещания Казахстана //СМИ в условиях информационного рынка: материалы научно-практ. конф.- М., 1993.- С.75-76.

1994

126. Қазақ радиосының тарихынан //Қазақ радиосы.- 1994.- 7 мамыр.

127. Өскен үя //Журналистика факультетінің 60 жылдығына.- Алматы, 1994.- 12 б.

128. Проблема казахской радиожурналистики //Материалы научно-теорет. конф. в МГУ - М., 1994.- С.41-43.

1995

129. Ақын өлемінің астарлы сыры //Алматы ақшамы.- 1995.- 17 шілде.

130. Радиожурналистика: оқу құралы.- Алматы, 1995.- 49 б.

131. Уытты сөздің ұтқыры: Белгілі сықақшы Ш. Смақанұлы туралы толғаныс //Жас алаш.- 1995.- 19 қаңтар.

132. Ұлы жаңалыққа бір ғасыр //Жас алаш.- 1995.- 9 мамыр.

1996

133. Білікті маман бүгіннен //Заман-Қазақстан.- 1996.- 12 көкек.

134. Ғалым. Ұстаз. Журналист //Қазақ университеті.- 1996.- 9 ақпан.

135. Жердің арғы бетінде //Қазақ өдебиеті.- 1996.- 2 көкек.

136. Журналист – жол бастаушы //Қазақстан мұғалімі.- 1996.- 16 қазан.

137. Журналистиканың жүгі ауыр //Жас алаш.- 1996.- 24 ақпан.
138. Заманға сай факультет //Алматы ақшамы.- 1996.- 15 мамыр.
139. Мәннің бөрі маманнан //Денсаулық.- 1996.- №6.- 29-30 б.
140. Өрісі бір, өнері сабақтас //Егемен Қазақстан. 1996.- 26 қараша.
141. Саяхат сапар сырлары //Қазак университеті.- 1996.- 23 ақпан.
142. Үйренері көп үлкен мектеп //Зерде.- 1996.- №7.- 6-7 б.
143. Уникальное национальное достояние //Казахст. правда.- 1996.- 19 нояб.

1997

144. Алпысында ағылшын тілін үйренген //Жас алаш.- 1997.- 11 ақпан.
145. Әуезовтің бітпей қалған очеркі //Жас алаш.- 1997.- 4 қазан.
146. Дара тұлға //Алматы ақшамы.- 1997.- 10 желтоқсан.
147. Дара тұлға //ҚазМУ Хабаршысы филол. сер.- 1997.- №14.- 75-76 б.
148. Журналист - ғалым //ҚазМУ хабаршысы. Филол.сер. №9.- 28-30 б.
149. Журналист жалпыға да, жалқығы да жанашыр //Түркістан.- 1997.- 1 шілде.

150. Журналистика //Яссауи университетінің хабаршысы.- 1997.- N1.- 89-92 б.
151. Журналистикаға жаңалық төн //Қазақстан жоғары мектебі.- 1997.- N2.- 17-21 б.
152. Журналистиканың жаңа стилі //Ақиқат.- N9.- 85-89 б.
153. Қабдоловтың аты Қабдолов //Жас алаш. 1997.- 13 желтоқсан.
154. Кадрды беталды дайындауға болмайды. //Қылмыс пен жаза.- 1997.- 27 маусым.
155. Қазақстан баспасөз: ақиқат қай тілде айтылады //Жас алаш.- 1997.- 24 мамыр.
156. Мамандық таңдау үлкен сын //Ұлан.- 1997.- 29 көкек.
157. Орынсыз ұрынбаңыз //Заман-Қазақстан.- 1997.- 13 маусым.
158. К празднику – обновляющийся журфак //Қазақ университеті.- 1997.- N5, маусым.- С.10
159. Перемены прессе диктует жизнь //Новое поколение.- 1997.- 10 июля.
160. Проблема развития СМИ и журналистское образование //Вестн. КазГУ Сер. журналистика.- 1997.- N1.- С.6-11.

1998

161. Адамдар: Жылдар. Тағдырлар //Шалқар.- 1998.- 28 қазан

162. Америка тағлымдары //Қазақ университеті.- 1998.- N3, қараша.
163. Америка үлгісі жөне біз //Қазақ өдебиеті.- 1998.- 11 қыркүйек.
164. Азуын айға билеген Америка //Жас алаш.- 1998.- 18 маусым.
165. Әлемді қаратқан Америка //ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сер.- 1998.- N3.- 33-39 б.
166. Әуезовтің аяқталмаған очеркі //ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сер..- 1998.- N2.- 28-30 б.
167. Жанашырлық жүздесу //Қазақ өдебиеті.- 1998.- 20 қараша
168. Жаңалықтың жаршысы //ҚазМУ хабаршысы. Информациялық сер.- N3.- 47-50 б.
169. Журналист дайындауда жаңалық көп //ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сер.- 1998.- N4.- 5-9 б.
170. Журналистерді даярлаудың оңы мен солы //Егемен Қазақстан.- 1998.- 28 маусым.
171. Журналистикаға жаңалық төн //ҚазМУ хабаршы. Информ. сер.- Алматы, 1998.- N3.- 47-50 б.
172. Заңға жүйрік біздерде заңгер ғана //Заман-Қазақстан.- 1998.- 23 қазан.
173. Не оқып жүрміз //Парасат.- 1998.- N10.- 33 б.

174. Төрткүлдің төбесінде //Жас алаш. 1998.- 7 қараша.
175. Америка и Казахстан: как учатся студенты //Студент.- 1998.- N44, август.- С.3
176. Свободная трибуна //Ярмарка.- 1998.- 10 дек.

1999

177. Ақиқатын айтқан қайраткер //Қазақ әдебиеті.- 1999.- 26 наурыз.
178. Белестер: Очерктер. Фельстондар. Портреттер. Мақалалар. Рецензиялар.- Алматы: Қазақ университеті, 1999. 271 б.
179. Бізде идеал болмай ма? //ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сер.- N5.- 4-6 б.
180. Білгенің не, Білеке //Ара.- 1999.- N4.- 7 б.
181. Ғалам ғибраты //Жол үстінде – журналист. Алматы, 1999.- 27-40 б.
182. Жол үстінде – журналист : Жол сапар, тарихы тұлғалар және журналистика жайлы очерктер.- Алматы: Атамұра, 1999.- 164 б.
183. Журналистикасы жалтақ ел тоқырайды //Жас алаш.- 1999.- 18 наурыз.
184. Зайырлы ел болам десен, заңды құрметте //Заң.- 1999.- 3 қараша.
185. Қазақ баспасөзі қажет емес деп айта алмаймын //Солдат.- 1999.- 2 қараша.

186. Көсемсөзді күмістеген Күдекең //Қазақ әдебиеті.- 1999.- 21 мамыр.
187. Мұратсыз ел болмайды //Парасат.- 1999.- N4.- 42-43 б.
188. Өтеген баба өнегесі: телефильм //Қазақ телевизиясы.- 1999.- 23 қазан.
189. Радиожурналистика негіздері: типтік оқу бағдарлама.- Алматы, 1999.- 17 б.
190. Сылдыр сөздің уақыты озған //Жол үстінде – журналист.- Алматы, 1999.- 124-134 б.
191. Тәуелсіз елге демократияны алып келетін – журналистика //Қазақ университеті.- 1999.- N4, көкек.
192. Ұлы ғұламадан ұлағат //ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сер.- 1999.- N7.- 21-23 б.
193. Новое в подготовке журналистских кадров //Вестн. КазГУ Сер. журналистика.- 1999.- N6.- С.4-6.

**Н. ОМАСҰЛЫНЫҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ,
БҮКІЛОДАҚТЫҚ ЖӘНЕ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРДА ЖАСАҒАН
БАЯНДАМАЛАРЫ**

**ДОКЛАДЫ Н.О. ОМАСHEVA НА
МЕЖДУНАРОДНЫХ, ВСЕСОЮЗНЫХ И
РЕСПУБЛИКАНСКИХ НАУЧНЫХ
КОНФЕРЕНЦИЯХ**

194. “Бөлтірік шешен және Сыпатай Әлібекұлы”: Бөлтірік Әлменұлының туғанына 225 жыл толуына орай әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінде өткен конференцияда жасаған баяндама.- Алматы, 1996.

195. Журналист - ғалым: Профессор Т. Көкішевтің 70-жасқа толуына орай өткен конференцияда жасаған баяндама.- Алматы, 1997.

196. З. Қабдолов және қазақ көсемсөзі: “Қазақ әдебиетін зерттеу мен оқудың зөру мәселелері” республикалық конференцияда жасаған баяндама. 12 желтоқсан 1997 ж.- Алматы, 1997.

197. Қабылбектің қасиеті: Қ. Сармолдаевтің туғанына 100 жыл толу құрметіне өткен

конференцияда жасаған баяндама. 6 қараша 1998 ж.- Меркі, 1998.

198. Қазақстанның алғашқы агенттігі: "Алмағайып өлемдегі түркі тілдес ақпарат құралдары" атты халықаралық ғылыми-практикалық конференцияда жасаған баяндама. 20-22 мамыр 1992 ж.- Алматы, 1992.

199. М. Әуезовтың "Америка әсерлері" очеркі жайында: "М.Әуезов және өлем әдебиеті" атты ғылыми симпозиумда жасаған баяндама. 23-24 қыркүйек 1997 ж.- Алматы, 1997.

200. М. Әуезовтың көсемсөздері: "Мұхтар Әуезов және өлем әдебиеті" халықаралық ғылыми-теориялық конференцияда жасаған баяндама. 28-30 қыркүйек 1998 ж.- Алматы, 1998.

201. Түркістан Республикасының ақпарат арнасы: "Алмағайып өлемдегі түркі тілдес ақпарат құралдары" атты халықаралық ғылыми-практикалық конференцияда жасаған баяндама. 20-22 мамыр 1992 ж.- Алматы, 1992.

202. Ұлы ғұламадан ұлағат: Мұхаммед Хайдар Дулатидің 500 жылдығына арналған "Қазақстан және өлемдік өркениет: тарих және қазіргі кезең" тақырыбы бойынша ІІІ халықаралық ғылыми-теориялық конференцияда жасаған баяндама. 16-17 маусым 1999 ж.- Тараз, 1999.

203. Вопросы действительности сатирических передач: Докл. на гор. научно-практ. конф.

"Повышение эффективности и действенности СМВП" 9-го декабря 1986 г. - Алма-Ата, 1986.

204. Демократизация общества и радио: Докл. на Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1987 г." - М., 1988.

205. Казрадио: поиск новых форм и методов деятельности: Докл. на Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1986 г." - М., 1987.

206. О действенности и боевитости радиопередач: Докл. на межвуз. научно-теорет. конф. ученых г. Алма-Аты "Крупный вклад в теорию и практику научного коммунизма" - Алма-Аты, 1982.

207. Обращение к истории радиовещания Казахстана: Докл. на научно-практ. конф. "Журналистика в 1992 году. СМИ в условиях информационного рынка" - М., 1993.

208. Первая радиопередача и дискуссия вокруг нее: Докл. на научно-практ. конф. "Журналистика в 1991 году" - М., 1992.

209. Подготовка журналистских кадров и практика СМИ: Докл. на междунар. научно-практ. конф. в КазГУ.- Алматы, 1996

210. Поиски и решения общественно-политической программы казахского радио: докл. на Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1988 г. Проблемы

эффективности печати, телевидения, радио в условиях перестройки”.- М., 1989.

211. Проблемы казахоязычной прессы: Докл. на конф. фонда им. Фридриха Эберта (Германия), Каз. гос. нац. ун-та им. аль-Фараби, Союза журналистов Казахстана.- Алматы, 1997.

212. Проблемы развития демократической журналистики в Казахстане: Докл. на междунар. конф. ОРБИКОМ при ЮНЕСКО в Монреале (Канада). 11-17 апр. 1999 г.- Монреаль, 1999.

213. Сатирические передачи Казахского радио и телевидения: Докл. на Всесоюз. научно-практ. конф. "Советская журналистика в 1985г." - М., 1986.

214. Сравнительный анализ в подготовке журналистов в США и Казахстане: Докл. на всеамерик. конф. в Лас-Вегасе. 6-8 марта 1998. Лас-Вегас, 1998.

215. Фельетон как жанр журналистики: Докл. на научно-теорет. конф., посвящ. 50-летию Каз. гос. ун-та им. С.М. Кирова.- Алма-Ата, 1985.

216. Фельетон на казахском радио: Докл. на второй Алма-Атинской Всесоюз. межвуз. научно-теорет. и практ. конф. "Многонациональная советская журналистика: исторический опыт и проблемы перестройки" 15-17 мая 1990 г.- Алма-Ата, 1990.

Н. ОМАШҰЛЫНЫҢ РЕДАКЦИЯЛАУЫМЕН ШЫҚҚАН КІТАПТАР

ТРУДЫ, ИЗДАНИЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ Н. ОМАШЕВА

1. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1997.- N1.- 120 б.
2. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1998.- N2.- 117 б.
3. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1998.- N3.- 152 б.
4. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1998.- N4.- 146 б.
5. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1998.- N5.- 141 б.
6. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1998.- 139 б.
7. ҚазМУ хабаршысы. Журналистика сериясы = Вестник КазГУ. Серия журналистика.- Алматы, 1999.- N7.- 140 б.

8. Шыңғысова Н.Т. Қазақ теледидарының жастар бағдарламасы : оқу құралы.- Алматы: Қазақ университеті, 1999.- 185 б.

**Н. ОМАСҰЛЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ
ЖЕТЕКШІЛІГІМЕН ОРЫНДАЛҒАН
КАНДИДАТТЫҚ ДИССЕРТАЦИЯЛАР**

**КАНДИДАТСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ,
ВЫПОЛНЕННЫЕ ПОД НАУЧНЫМ
РУКОВОДСТВОМ Н. ОМАСHEВА**

1. Бегемтаева Р. Шетелдік радиохабар проблемалары : "Азаттық", "Бай-өлке" радиостанцияларының материалдары бойынша.- Алматы, 1996.
2. Белғара Б. Қазақстан басылымдарындағы мемлекеттік тіл мәселелері.- Алматы, 1999.
3. Көпбаев Т.М. Қазақ радиодраматургиясының табиғаты мен ұлттық сипаты.- Алматы, 1998.
4. Шыңғысова Н.Т. Қазақ теледидарының жастар бағдарламасы.- Алматы, 1999.

**Н. ОМАСҰЛЫНЫҢ ҒЫЛЫМИ-
ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТІ МЕН
ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫ ТУРАЛЫ ПІКІРЛЕР**

**ОТЗЫВЫ О НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ И
ТВОРЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
Н. ОМАСHEВА**

1. Әбішев Д. Студенттер белсенділігі //Коммунизм таңы.- 1987.- 10 қазан.
2. Әлділда Ж. Жағасын тапқан дәстүрлі кездесу //Қазақ университеті.- 1998.- N7, қараша.
3. Әлиқызы А. "Тұтандыратын шамшырық", қалың қалай? //Қазақстан мұғалімі.- 1999.- 1 қаңтар.
4. Барманқұлов М., Жақыпов Б. Ширек ғасыр шындығы //Алматы ақшамы.- 1992.- 10 мамыр.
5. Елеукенов Ш. Ендігі қалам иесі қалай бапталмақ? //Қазақ әдебиеті.- 1999.- 18-25 маусым.
6. Жақыпов Б. Үлкен ізденіс үстінде //Азия дауысы.- 1991.- 1 көкек.
7. Жаппасов Е. Зерделі зерттеу, саралы ой //Қазақ әдебиеті.- 1993.- 28 мамыр.
8. Журналистика саласындағы тұнғыш зерттеу //Жас алаш.- 1993.- 23 қаңтар.
9. Кенжебай М. Журналистикадағы іргелі ізденіс //Алматы ақшамы.- 1999.- 7 шілде.

10. Құрметті атақтар берілді //Егемен Қазақстан.- 1997.- 4 маусым.
11. Малдыбаева Н.С. Профессор сыйлығы //Кітап өлеміндегі жаңалық.- 1999.- N1, қыркүйек.
12. Мәуленұлы Б. Жалғасын тапқан игі дәстүр //Қазақ университеті. 1997.- N4, мамыр.
13. Райымбекова Т. Тоқындағы сатира //Лениншіл жас.- 1988.- 7 мамыр.
14. Рүстемова Ғ "Наурыз бастаңғысы" өсерлі кеш //Алматы ақшамы.- 1993.- 27 наурыз.
15. Сабеков Е. Жерлесіміз - ғылым докторы //Мерке тынысы.- 1993.- 26 қаңтар.
16. Сабеков Е. Ізденіс үстінде //Меркім – менің мақтанышым.- Алматы, 1999.- 81- 83 б.
17. Сердалиев Б. Эфирде –"Жазира" //Қазақ университеті.- 1985.- 6 наурыз.
18. Смайлов К. Қазақ журналисі //Қазақ өдебиеті.- 1997.- 24 маусым.
19. Үмбет Ә. Журфакқа "ов"-тың керегі жоқ. //Алматы ақшамы.- 1996. 14 маусым.
20. Шегебай Ә. Талапқа сай //Алматы ақшамы.- 1998.- 9 қараша.
21. Ысқақов Д. Ғылым өлемінде //Қазк өдебиеті.- 1993.- 15 қаңтар.
22. Байтелесова Б. Журналистика и бизнес //Веч. Алматы.- 1993.- 27 марта.

23. Кенжегулова Н. Конференция ЮНЕСКО об образовании в грядущем веке //Казак университеті.- 1998.- №8, ноябрь.
24. Ложникова О. Наши в Париже //Наука Казахстана.- 1998.- 15 нояб.
25. Мукашева М. Созидать новое и чтить традиции //Студент.- 1998.- №43-44, нояб.
26. Нуртазина Р. Журналист – международник: как его подготовить, что с него требовать? //Казахст. правда.- 1997.- 11 марта.
27. Пашина Э. "Только выдавив из себя раба, возможно приблизиться к осмыслению прошлого и настоящего" //Казахст. правда.- 1997 - 1 авг.
28. Рожков А. Ради нескольких строчек в газете //Аргументы и факты.- 1997.- 22 мая.
29. Хаким М. "Сана" расправляет крылья //Город Утро.- 1997.- 4 дек.

МАЗМҰНЫ

1. Оқырмандарға	5
2. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университеті журналистика факультетінің деканы, ЮНЕСКО-ның Қазақстан мен Орталық Азиядағы профессоры, филология ғылымдарының докторы, профессор Омашев Намазалы Омашұлының ғылыми-шығармашылық, Педагогикалық қызметі туралы қысқаша очерк.	7
3. Н. Омашұлының өмірі мен қызметінің негізгі кезеңдері.	39
4. Н. Омашұлының ғылыми, публицистикалық еңбектерінің хронологиялық көрсеткіші	45
5. Н. Омашұлының халықаралық, бүкілордақтық және республикалық ғылыми конференцияларда жасаған баяндамалары.	64
6. Н. Омашұлының редакциялаумен шыққан кітаптар.	68
7. Н. Омашұлының ғылыми жетекшілігімен орындалған кандидаттық диссертациялар.	70
8. Н. Омашұлының ғылыми-педагогикалық қызметі мен шығармашылығы туралы пікірлер.	71

СОДЕРЖАНИЕ

1. К читателям.	6
2. Краткий очерк о научной, творческой и педагогической деятельности доктора филологических наук, профессора, заведующего кафедрой ЮНЕСКО в Казахстане и Центральной Азии, декана факультета журналистики Казахского государственного национального университета имени аль-Фараби Омашева Намазалы Омашевича.	22
3. Основные даты жизни и деятельности Н.О. Омашева.	.42
4. Хронологический указатель научных, публицистических трудов Н.О. Омашева.	.45
5. Доклады Н.О. Омашева на международных, всесоюзных и республиканских научных конференциях.	.64
6. Труды, изданные под редакцией Н.О. Омашева.	.68
7. Кандидатские диссертации, выполненные под научным руководством Н. Омашева.	.70
8. Отзывы о научно-педагогической и творческой деятельности Н. Омашева.	.71

Намазалы Омашұлы

Биобиблиографиялық көрсеткіш

ИБ № 827

Басылуға 04.01.2000 жыл қол қойылды. Формат 70 x 108 1/32.
Көлөмі 3,5 б.т. Офсетті қағаз. Офсетті басылыс. Тапсырыс № 966.
Таралымы 100 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетінің
Қ.А.Я.С. университеті* баспасы Алматы қаласы, Әл-Фараби даңғылы, 71.